

FolkLaCrònica

Tornen les orenetes

J.M. Hdez. Ripoll

Barcelona

Al CAT no hi entrava ni una agulla per assistir al concert homenatge que el festival Tradicionari va dedicar dijous al vespre a Xesco Boix sota el títol *Vol d'oreneta*.

Un nom significatiu que coincideix amb l'arribada de la primavera i una manera de demostrar que, 25 anys després de la seva desaparició, el cançoner d'aquest agitador cultural segueix present en l'imaginari col·lectiu de diverses generacions. Sota la batuta d'Eduard Estivill, que va exercir de mestre de cerimònies, durant més de dues hores es van reviure cançons lligades a la infantesa musical d'un país com el nostre, a través d'un munt de temes inspirats en la tradició.

Des del trio Falsterbo Marí a Jordi Pujol –ens referim al membre del Grup de Folk i no a l'expresident–, l'espectacle, que va comptar amb la presència d'alguns membres de la família Boix, va suposar una allau de tendresa i innocència amb cançons i rondalles com *Puff, el drac màgic*, *Cric cata crec*, *Sona viola sona*, *La perdut té 9 plometes* o *No ploris per mi*. Centrat en l'etapa que va de 1970 a la fundació del col·lectiu d'animadors Cinc Dits d'Una Mà, el repertori que es va poder sentir, en què s'intercalava la rondalla *La flor romanial* explicada a intervals per diversos narradors, anava dels espirituals negres a cançons fruit de la seva amistat amb Esquirols, de les seves cantades a la plaça del Pi a la seva poc coneguda faceta com a cantant del pub Quilombo de Barcelona. Totes interpretades per un seguit d'artistes que es van apuntar a retre aquest merescut tribut a una de les figures més importants que ha donat el folk català.

Dues intervencions gravades i projectades a la pantalla, la del gui-

Homenatge a Xesco Boix. C.A.T., 19 de març

PERE VIRGILI

tarrista Amadeu Casas i de l'enyorada Maria Dolors Laffitte, van arrodonir la presència escènica d'Ara Va de Bo, Juan Vilamala i Lluís Atcher, El Sac de Cançons, Sedo i Adrià Garcia, La Bicicleta, Rosa Zaragoza, Maria Teresa Giménez, Llimoneta, Jordi Roure i Marine Lambregts i, esclar, la de Jep Valls i Antenor Simón, que acompanyaven en Xesco a peu de carrer tres dècades enrere, així com la coral infantil Xemeneia Amunt. Un llistat que cal completar amb un grup instrumental present al llarg de tota la vetllada, en el qual destacaven Jordi Fàbregas, Jaume Arnella, Anna Queralt i Montse Soler.

Amb aquest concert homenatge, el Tradicionari entra en la recta final que es clourà el pròxim 3

d'abril. Jordi Fàbregas, un dels responsables de la programació, afirmava que estan "satisfets" de com ha funcionat, després de l'any de traspass que va significar en l'edició anterior organitzat-ho fora de les dades hivernals. Malgrat la dura competència que els ha sortit en la cartellera de concerts barcelonina, la gent de l'organització diu que es mantindran fidels al primer trimestre de l'any per a les properes convocatòries. Això sí, ja estan treballant amb altres iniciatives, com és el cicle de música tradicional en esperanto que es durà a terme els dos dies següents de Sant Jordi amb la presència de quatre formacions de diverses procedències, i un altre cicle titulat *Els celtes al CAT*, previst per al mes de maig. ■

Crítica dansa

Bàrbara Raubert Nonell

Elegància en blanc i negre

Silent screen / Tar and feathers

De Nederlands Dans Theater Gran Teatre del Liceu, 19 de març

Estilització de sentiments i bellesa d'imatges, aquestes són les dues teclades inferiors i superiors, blanques i negres, com les d'un piano, que toquen al Nederlands Dans Theater, tant si és amb les mans del seu coreògraf més important, Jiri Kilián, com si ho fan el tàndem de joves coreògrafs residents Sol León i Paul Lightfoot. Un doble programa que traça una melodia contínua que sona plena de bellesa i rigor tècnic al llarg d'una història de recerca constant.

La companyia holandesa ha mantingut des dels seus orígens un interès per la contemporaneïtat sense que representés cap opor-
tunitat mantenir unes bases clàssiques en l'harmonia dels canons estètics i en la forma-

És una melodia contínua que sona plena de bellesa i rigor tècnic

ció dels ballarins, una assimilació que els ha propulsat amb força al món durant un temps explosiu en el camp de la dansa, ple de trencaments i fugides d'estudi. No és el cas de León-Lightfoot, deixebles de Kilián, i encara menys d'ell mateix, mèdi-
um per a més de dues generacions de l'encarnació de tota bellesa metafísica.

A *Silent screen* s'usa una pantalla panoràmica per transportar els ballarins a paisatges on els cíclics moviments naturals en blanc i negre retallen la gestualitat de sentiments impactants remarcats pel vermell d'alguns elements de vestuari. En canvi, un antic càstig públic que consistia a empastifar una persona amb quitrà i arrebossar-la amb plomes és el retrat que Kilián ha fet de la bogeria a *Tar and feathers*, on el color blanc és el full abans d'escriure, la por a la creació desbocada que només un piano amb potes de dos metres podria acompanyar. Amb aquesta imatge quasi daliniana ens queda gravada la nit talment un somni; ni que poguéssim veure aquestes peces mil vegades encara no n'hauríem copsat tot el valor.

Cultura en breu

ÒPERA

El pressupost del Liceu puja un 2% la temporada que ve

El Gran Teatre del Liceu tindrà 58.513.000 euros de pressupost per a la temporada 2009-2010, una xifra marcada per la "contenció" de les aportacions tant privades com de les administracions, va indicar el director general del Liceu, Joan Francesc Marco, a la sortida de la reunió del patronat en què es va aprovar la xifra. Per Marco, tot i que la xifra augmenta una mica –al voltant d'un 2%– respecte als 57.852.000 euros de què disposa el Liceu aquesta temporada, en realitat "pot significar un decreixement", tenint en compte les fluctuacions que està experimentant l'IPC.

TEATRE

El director Miguel Narros, premi Max d'honor 2009

El comitè organitzador dels premis Max ha decidit unànimement concedir el premi d'honor de la dotzena edició d'aquests guardons a Miguel Narros. El director madrileny rebrà el premi el 30 de març al Teatro Cuyás de Las Palmas de Gran Canaria.

LLIBRES

Jordi Cortès guanya el Columna Jove amb una novel·la claustrofòbica

El professor d'institut Jordi Cortès (Barcelona, 1960) ha presentat avui la novel·la d'aventures i intriga *L'enigma de Stromboli*, amb què ha obtingut el premi Columna Jove 2009. Hi narra la història d'un noi que als divuit anys descobreix que el seu pare viu a la petita illa italiana de Stromboli. Es tracta d'una narració claustrofòbica en què es barregen fets del segle XVIII amb altres de l'actualitat.

Bernarda, Poncia, un xai i un feix de veïnes

Lluís Pasqual dirigeix 'La casa de Bernarda Alba' de Lorca per al TNC

Teresa Bruna
BARCELONA

L'heu de posar a l'agenda de l'abril (s'estrena el 29), però l'envergadura és tal que ja ens han citat per parlar-ne: Lluís Pasqual dirigeix *La casa de Bernarda Alba* amb dues bèsties escèniques: Núria Espert i Rosa Maria Sardà, envoltades d'un repartiment coral de 12 ac-

Rosa Maria Sardà i Núria Espert assajant al TNC una de les millors obres de Lorca amb el seu amic Lluís Pasqual ■ PERE VIRGILI

trius, una trentena de veïnes i un xai: "Volia un cavall, però costa molt portar-lo de bolos", diu Pasqual somrient, tot i que no en vol parlar gaire: "Encara està per cuinar, no fa olor, no hi ha totes les textures...", diu.

Per Espert, Pasqual està en un excel·lent moment: "Està més feliç, segur i potent que mai". Rosa Maria Sardà –Poncia–, que no ha interpretat mai Lorca, agraeix l'oportunitat: "Molts han cregut en mi, però en Lluís m'ha fet els millors regals. Sempre que ha tingut una dona que mor d'alguna cosa, em crida. Aquí, si no em mata el públic...", bromeja.

S'estrenarà a la Sala Petita: "És una opció artística de proximitat. La nostra prioritat no és fer-hi cabre el màxim de públic, volem beneficis culturals", diu Sergi Belbel, que acaba de revalidar el seu càrrec de director del TNC per a quatre anys. ■

teatre lliure

Del creador d'*Espia a una mujer que se mata*

MUJERES SOÑARON CABALLOS

DANIEL VERONESE

3